

Ontwikkelopdracht Jeugd Verblijf

Publieksversie

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
1. Inleiding.....	3
2. De beoogde transformatie en richtinggevende principes	5
2.1. De beoogde transformatie.....	5
2.2. Richtinggevende principes	6
3. Verdieping op de opdracht.....	8
3.1. Stapsgewijs leren en ontwikkelen	8
3.2. Afbakening opdracht	8
3.3. De ontwikkelopgaven	12
3.4. Randvoorwaarden voor slagen opdracht.....	16

1. Inleiding

Nog meer kinderen zo thuis mogelijk laten opgroeien. Dat is de gezamenlijke ambitie van de jeugdhulpaanbieders verblijf én de gemeenten uit de regio Zuidoost Utrecht (Bunnik, De Bilt, Utrechtse Heuvelrug, Wijk bij Duurstede en Zeist).

De afgelopen maanden hebben we verkend op welke manier we de gezamenlijke ambitie in de praktijk kunnen brengen. Deze afspraken staan verwoord in deze ontwikkelopdracht.

Met deze ontwikkelopdracht gaan we een hernieuwde samenwerking aan. Sinds 2015 werken we met elkaar aan een verbetering van het jeugdhulpstelsel. Gemeenten, jeugdhulpaanbieders, onderwijsinstellingen en maatschappelijke instellingen doen dag in, dag uit hun uiterste best om jeugdigen en gezinnen die dit nodig hebben goed te ondersteunen.

Veel gaat al goed, maar we hebben ook geconstateerd dat er voor een kwetsbare groep jeugdigen die niet meer thuis kunnen wonen, verbeteringen noodzakelijk zijn. In sommige gevallen wordt de zorg en ondersteuning te laat ingezet, zijn er wachtlijsten of is er geen passende plek.

De komende jaren pakken we de handschoen op om hier zichtbare verbeteringen in te realiseren. Via een dialooggerichte aanbesteding zijn we tot de ontwikkelopdracht gekomen.

Hierbij heeft u de publieksversie van de Ontwikkelopdracht aan de verblijfsaanbieders voor u. Omdat we graag breed delen aan welke opgave we in partnerschap met de verblijfsaanbieders de komende jaren werken. De opgave slaagt immers alleen in goede samenwerking met alle ketenpartners die betrokken zijn bij complexe gezinnen.

In deze publieksversie leest u de inhoudelijke opdracht: welke ambitie jagen we na, hoe werken we samen, hoe bakenen we de opdracht af en welke ontwikkelopgaven onderscheiden we. Afspraken over het budget, de wijze van monitoring en sturing en beheersing van risico's laten we in deze versie achterwege vanwege de vertrouwelijkheid van de informatie.

In dit document hebben wij omwille van de leesbaarheid, keuzes gemaakt in woordgebruik. Met de volgende begrippen bedoelen wij:

Jeugdige(n)	Alle kinderen en jongeren van 0-18 jaar, inclusief jongvolwassenen in de leeftijd van 18-23 jaar die gebruik maken van verlengde jeugdhulp
Ouders	Alle betrokken opvoeders (personen die een belangrijke rol spelen in de dagelijkse verzorging en opvoeding) van de jeugdige
Buurt	Zowel wijk als buurt
De verblijfsaanbieders	De aanbieders die zijn geselecteerd en gecontracteerd in de aanbesteding Jeugdhulp Verblijf in de jeugdhulpregio Zuidoost Utrecht: De Rading, Leger des Heils, Driestroom, Timon en Youké

Veel leesplezier!

2. De beoogde transformatie en richtinggevende principes

Meer jeugdigen zo thuis mogelijk laten opgroeien. Thuis met de meest effectieve begeleiding voor de jeugdige en gezin, of, als dit beter is, op een passende verblijfsplek, bij voorkeur een gezinsvorm. Met de aanbesteding Jeugd Verblijf die op 11 september 2020 is gestart wil de regio Zuidoost Utrecht (ZOU) een krachtige impuls geven aan deze ambitie. In de dialoofase is verdieping en concretisering gezocht. Dit gebeurde samen met ervaringsdeskundigen, informele zorg, lokale teams, Gecertificeerde Instellingen en geselecteerde verblijfsaanbieders.

In dit hoofdstuk starten we met een beschrijving van de beoogde transformatie en richtinggevende principes die hierin de rode draad vormen.

2.1. De beoogde transformatie

In de Transformatieagenda Jeugdhulp Zuidoost Utrecht en de aanbestedingsdocumenten is de ambitie beschreven om nog meer jeugdigen zo thuis mogelijk te laten opgroeien. Daarbij gaat het de regio om het vinden van de beste oplossingen voor jeugdigen en gezinnen. Het liefst blijven jeugdigen thuis wonen met adequate begeleiding of behandeling. Maar lukt dit niet, dan moet er een verblijfsplek worden gevonden die zo goed mogelijk aansluit bij de hulpvraag, liefst in een gezinsvorm. Daarbij geldt dat verblijf altijd onderdeel is van een ambulante traject; het draagt bij aan het doel dat vanuit de ambulante inzet is gesteld.

Gedurende het verblijf gelden de volgende uitgangspunten:

- Voor en tijdens het verblijf wordt gewerkt aan en volgens een domeinoverstijgend langetermijn perspectiefplan per jeugdige/gezin.
- Ouders spelen altijd een rol in het perspectiefplan, zowel voor als tijdens de hulpperiode. Met ouders en het netwerk wordt gewerkt aan relatieherstel.
- Jeugdigen verblijven in een liefst voor hen bekende buurt. We vinden het belangrijk dat jeugdigen hun bekende omgeving behouden en zodoende ook vertrouwde gezichten kunnen blijven zien. Idealiter de ouders en het eigen netwerk, of anders een maatje/JIM of vervangend gezin.

- Er wordt zorggedragen voor doorlopend onderwijs zodat de jeugdige geen achterstand oploopt en wederom, zoveel als mogelijk in zijn vertrouwde omgeving en ritme onderwijs kan blijven volgen.
- De niet-gezinsvormen van verblijf zijn zo kleinschalig mogelijk met aandachtige nabijheid van professionals maar ook omwonenden. De groepen zijn zorgvuldig en verantwoord samengesteld, waardoor rust en continuïteit een basisgegeven zijn en er een veilig leefklimaat heerst. De werkzame principes van een gezin: nabijheid, informele zorg, continuïteit en opgroeien in een wijk/buurt etc. worden zoveel als mogelijk vormgegeven.
- Voor en gedurende het verblijf wordt zorggedragen voor hulp die bijdraagt, conform perspectiefplan, aan een vloeiende doorgaande lijn richting thuis of zelfstandigheid. Daar waar terugkeer naar huis niet realistisch is wordt wel ingezet op doorstroming van een niet-gezinsvorm naar een gezinsvorm en uitstroom naar zelfstandigheid.

Daarnaast staan de volgende elementen altijd centraal in het vinden en inzetten van de juiste oplossing en dient dit als toetsingskader:

- Veiligheid: je veilig en gezien voelen, gewaardeerd worden als mens.
- Ontwikkeling: groeien, ontplooiën en het benutten van talenten.
- Regie: zelf invloed hebben, zelf beslissen.
- Toekomstperspectief: een mooie toekomst tegemoet gaan.

2.2. Richtinggevende principes

De regio ZOU en aanbieders gaan een hernieuwde samenwerking aan. Gedeelde uitgangspunten zijn helpend om elkaar te vinden en in gesprek te blijven, ook als het soms spannend en lastig wordt. We houden deze principes in onze samenwerking continu bij de hand, zodat deze ons op koers kunnen houden.

- **Werken vanuit partnerschap**

Aanbieders en de regio ZOU zijn gelijkwaardige partners. We staan open voor elkaars mening, zijn elkaars kritische vriend en erkennen dat we aanvullend zijn op elkaar. We dragen gezamenlijk de verantwoordelijkheid voor onze doelen en zetten ons hier actief voor in.

- **Werken op basis van vertrouwen**

We werken vanuit vertrouwen en hebben de intentie om de ambitie zoals beschreven in de opdracht ook daadwerkelijk waar te maken. Hierbij verdiepen we ons in elkaars perspectief en durven we zaken bespreekbaar te maken. Dat maakt we niet onaangenaam door elkaar worden verrast.

- **Professionele ruimte**

Professionals krijgen de ruimte om binnen de gestelde kaders en randvoorwaarden dat te doen wat nodig is. De keuzes zijn weloverwogen, uitlegbaar en creatief. We steunen onze professionals in deze keuzes en de consequenties daarvan.

- **Administratieve eenvoud**

We gaan uit van administratieve eenvoud. Alleen dat wat strikt noodzakelijk is, wordt gerapporteerd. En dat wat er gerapporteerd wordt, dient als doel om hiervan te leren. Indien er aanvullende informatie nodig is, wordt het goede gesprek gevoerd.

3. Verdieping op de opdracht

In dit hoofdstuk concretiseren we de opdracht. Een verdieping en aanscherping die door de dialoofase is bereikt. Voorgaande ambitie en principes vormen daarbij het kompas.

Allereerst bakenen we de opdracht af en beschrijven de ontwikkelopgaven die bijdragen aan realisatie van deze ambitie. Vervolgens beschrijven we welke keuzes qua inzet zijn gemaakt binnen de beschikbare middelen die er voor deze opdracht zijn. Het gaat om inzet die bijdraagt aan de realisatie van de ontwikkelopgaven en daarmee de ambitie, en die we tevens benutten om stapsgewijs weer verder te leren en ontwikkelen.

3.1 Stapsgewijs leren en ontwikkelen

Onze ambitie is hoog. Gedurende de dialoog is gezamenlijk tot mooie duurzame inzet gekomen, maar het was ook een intensief proces om tot goede en haalbare afspraken te komen. Het budgettaire kader geeft noodzaak tot het maken van keuzes over die inzet die moet bijdragen aan de ambitie. Daarmee veranderen onze ambitie en de ontwikkelopgaven die hieraan moeten bijdragen niet, maar de realisatie ervan vindt in een gestager tempo plaats omdat inzet minder intensief en breed kan plaatsvinden. Toch dragen we ook met kleinere stappen bij aan de beoogde transformatie; we hebben samen (gemeenten, lokale teams, verblijfsaanbieders etc.) scherp waar we naartoe willen, wat hiervoor nodig is en kunnen zodoende ook gericht samen sturen, leren en ontwikkelen.

In deze Ontwikkelopdracht beschrijven we de ontwikkelopgaven die bijdragen aan realisatie van onze gezamenlijke ambitie. Vervolgens beschrijven we de inzet van verblijfsaanbieders en gemeenten. In de raamovereenkomst is voorzien dat intensivering en verandering van de inzet mogelijk is, wanneer gemeenteraden kiezen voor uitbreiding van financiële middelen. Dit besluit wordt in het najaar aan hen voorgelegd.

3.2. Afbakening opdracht

Onder deze opdracht Jeugd Verblijf verstaan we “dag en nacht verblijf (24 x 7) van een jeugdige anders dan thuis onder verantwoordelijkheid van een jeugdhulpaanbieder”. Dit 24-uurs verblijf wordt toegewezen aan jeugdigen die – vanwege hun specifieke problematiek – niet kunnen verblijven in hun oorspronkelijke opvoedsituatie. Dit kan in de

vorm van pleegzorg of verschillende soorten woonvormen, zowel met als zonder behandeltraject. De duur en intensiteit van de inzet en complexiteit van de hulpvraag van de jeugdige bepalen het soort verblijf dat nodig is.

Ook deeltijdverblijf waarbij sprake is van een begeleidings- of behandelingsdoelstelling valt onder de opdracht Verblijf, evenals de ambulante zorg die daarbij nodig is ter ondersteuning van het gezinssysteem. Daar waar het gaat om zogenaamde respijtzorg ter tijdelijke ontlasting van het gezin en/of de jeugdige, valt het niet onder de opdracht Verblijf maar onder het regionaal gecontracteerde ambulante aanbod.

Het primaire doel van alle verblijf voor jeugdigen is het bieden van een veilige en stabiele opgroeiomgeving, wanneer daar in de thuissituatie (tijdelijk) geen invulling aan kan worden gegeven. Daarbij geldt dat verblijf altijd onderdeel is van een ambulante traject; het draagt bij aan het doel dat vanuit de ambulante inzet is gesteld. Het secundaire doel is om professionele ondersteuning en hulpverlening te bieden aan deze jeugdigen en hun ouders, naar gelang hun behoefte, hun achtergrond en de mate van beschadiging die de jeugdigen hebben opgelopen in hun thuissituatie. Verblijf zal zelden plaatsvinden zonder enige vorm van ambulante jeugdhulp. Daarom valt de individuele of groepsgerichte ambulante hulp die geboden wordt aan de jeugdigen en zijn of haar ouders gedurende het verblijf, zoals behandeling, begeleiding of training, ook binnen deze opdracht.

In andere woorden: de aanbieder die verantwoordelijk is voor het verblijf, is ook verantwoordelijk voor de ambulante zorg die nodig is om dit verblijf optimaal te benutten en een goede terugkeer naar huis of uitstroom richting zelfstandigheid mogelijk te maken.

Samengevat hanteren we de volgende zorgcategorieën die onder Verblijf en daarmee deze opdracht vallen:

Zorgcategorieën: Verblijf en begeleiding tijdens verblijf			
Zorgcategor	Verantwoor-	Omschrijving	Toelichting
gorie	dingscode		
Z1	A	<u>Gezinsvorm</u> Pleegzorg deeltijd: jeugdige verblijft 1-6 etmalen	<i>Jeugdigen wonen gedeeltelijk bij pleegouders, tijdelijk of langere tijd. Begeleiding van pleegouders is onderdeel zorgcategor</i>
Z2	B	<u>Gezinsvorm</u> Pleegzorg voltijd:	<i>Jeugdigen wonen bij pleegouders, tijdelijk of langere tijd. Begeleiding van pleegouders is onderdeel zorgcategor</i>

		jeugdige verblijft 7 etmalen	
Z3	C	<u>Gezinsvorm</u> Gezinshuiszorg: - 24/7 aanwezigheid gezinshuisouders (professionals) - Aanwezigheid jeugdige: 1 t/m 7 etmalen	<i>Tijdelijk (time-out) of voor langere tijd. Begeleiding van jeugdigen is onderdeel zorgcategorie. Inzet gedragswetenschapper.</i>
Z4	D	<u>Niet-Gezinsvorm</u> Verblijfszorg: - partiële aanwezigheid professionals - aanwezigheid jeugdige: 1 t/m 7 etmalen	<i>Begeleiding van jeugdigen is onderdeel zorgcategorie. Inzet gedragswetenschapper.</i>
Z5	E	<u>Niet-Gezinsvorm</u> Verblijfszorg: - 24/7 aanwezigheid professionals - aanwezigheid jeugdige: 1 t/m 7 etmalen of voltijd beschikbaarheid bed	<i>Tijdelijk (time-out) of voor langere tijd. Begeleiding van jeugdigen is onderdeel zorgcategorie. Inzet gedragswetenschapper.</i>
Z6	F	<u>Niet-Gezinsvorm</u> GGZ verblijf	<i>Tijdelijk (time-out) verblijf in combinatie met intensief behandelprogramma van jeugdigen en gezin van herkomst, wat niet onder de essentiële functies en LTA valt.</i>

Tabel 1. Zorgcategorieën opdracht Verblijf

De inzet van de verblijfsaanbieders bestaat uit twee componenten:

1. Direct zorg-gerelateerd: uitvoering best passende verblijfszorg

Inzet die in dit kader plaatsvindt, moet met een toewijzing. Dit betreft een van de zorgcategorieën zoals hierboven omschreven, waartoe de reguliere begeleiding/behandeling tijdens het verblijf ook hoort. Om te kunnen beschikken over de

monitoringsinformatie vindt toewijzing plaats op een specifieke zorgcategorie en de daarbij behorende verantwoordingscode. De verblijfsaanbieder geeft aan welke verantwoordingscode hoort bij de zorg die prominent geleverd gaat worden. Het meest prominente verblijf bepaalt daarmee de verantwoordingscode, er is geen stapeling van verantwoordingscodes mogelijk tegelijk voor 1 cliënt. Het prominente verblijf wordt meegerekend in de berekening voor eventuele bijstelling van het budget. Wanneer verblijfsaanbieders constateren en kunnen beargumenteren dat dit op structurele wijze maatwerk in de weg staat dan treden verblijfsaanbieders en regio met elkaar in overleg.

Als de zorg gedurende het traject wijzigt (bijvoorbeeld van niet-gezinsvorm 24/7 naar pleegzorg) wordt er gebruik gemaakt van een Verzoek om Wijzigingsbericht. Dit verzoek wordt te allen tijden geaccordeerd door de betreffende gemeente. Dit proces wordt voor ingang van het contract verder uitgewerkt.

Naast verblijf volgens de zorgcategorieën kan incidenteel onvoorspelbare ambulante begeleiding/behandeling nodig zijn. Hiervoor is een extra toewijzing nodig van het lokale team op het contract Ambulant (P*Q). Ook niet-gecontracteerde zorgaanbieders voor verblijf mogen deze ambulante inzet uitvoeren, mits ze ambulant gecontracteerd zijn. Middels de sturings- en leercyclus volgen we het gebruik van de zorgcategorie en de gewenste beweging van niet-gezinsvormen naar gezinsvormen.

2. Indirect zorg-gerelateerd: inzet transformatiebudget

Inzet die in dit kader plaatsvindt, kan zonder toewijzing. Het betreft inzet van de verblijfsaanbieders die moet bijdragen aan de beoogde transformatie. Samen zijn de beoogde resultaten geformuleerd, de verblijfsaanbieders geven invulling aan de wijze waarop aan deze beoogde resultaten wordt gewerkt. Over de voortgang blijven regio en verblijfsaanbieders in gesprek.

De indirect zorg-gerelateerde inspanningen zijn beschreven in paragraaf 3.3. en betreft inzet zoals:

- Het continueren en verstevigen van de relatie met verwijzers en benodigde triage om tot de meest passende hulp bij complexe risico-casuïstiek en dreigende uithuisplaatsing te komen.
- Het adviseren over alternatieve vormen van (ambulante) ondersteuning.
- De gezamenlijke werving van pleeg- en gezinshuisouders.

3.3. De ontwikkelopgaven

Hieronder beschrijven we hoe de verblijfsaanbieders zich inspinnen om de ontwikkelopgaven te realiseren. In goede dialoog met de regio is er ruimte voor aanpassingen in de praktijk als dit de kwaliteit en effectiviteit van zorg ten goede komt.

3.3.1. Ontwikkelopgave 1: Altijd tijdig de meest passende oplossing voor jeugdigen

Met deze opgave beogen we te bereiken dat alle jeugdigen in een verblijfsvoorziening daar zijn met een goed beargumenteerde reden, omdat het op dat moment het beste is voor de jeugdige (en gezin), en verblijf op dat moment de meeste kans biedt op een effectieve behandeling. Omgedraaid: jeugdigen verblijven niet in een verblijfsvoorziening omdat te laat een gezamenlijke analyse is gemaakt om tot een passende verblijfsplek te komen of omdat de beste passende ambulante oplossing niet beschikbaar is. Instroom in een verblijfsvoorziening had dan voorkomen kunnen worden. De inzet van de verblijfsaanbieders moet erop gericht zijn dit resultaat te bereiken.

Om deze ontwikkelopgave te realiseren zetten de verblijfsaanbieders zich als volgt in:

- Alle verblijfsaanbieders hebben frontoffice-medewerkers die bereikbaar zijn voor vragen en/of aanmeldingen ten behoeve van risicocasuïstiek vanuit lokale teams (eventueel per lokaal team 1 frontoffice koppelen) en andere verwijzers. Voor consulenten van lokale teams is helder wie zij wanneer kunnen benaderen om casuïstiek te bespreken waarbij mogelijk een verblijfsvraag speelt, maar ook andere oplossingen nog mogelijk zijn. Verblijfsaanbieders zijn laagdrempelig benaderbaar en er wordt constructief meegedacht. De frontoffice-medewerkers zijn tevens triagist en beschikken over de juiste expertise om organisatie-overstijgend mee te denken over passende (maatwerk)oplossingen. Mocht de triagist breder overleg nodig en passend vinden om tot een oplossing te komen, dan brengt deze de casus in overleg met de consulent van het lokaal team in bij het 'triagistenoverleg' door aanmelding bij de programmamanager.
- De programmamanager coördineert het triagistenoverleg, door te zorgen voor een goede voorbereiding, bespreking en archivering. De programmamanager wordt hierin administratief ondersteunt en natuurlijk bijgestaan door de triagisten. De programmanager fungeert in deze als procescoördinator; door als voorzitter op te treden en te zorgen voor de benodigde randvoorwaarden en expertise draagt deze bij aan het vinden van passende oplossingen per casus.
- De programmanager zorgt ook voor de verbinding naar Yeph en de doorbraaktafel. Wanneer de triagisten de inzet van de doorbraaktafel nodig achten, dan wordt de

verbinding met de doorbraaktafel gelegd. Dit gebeurt altijd in overleg met de consulent van het lokaal team.

- Vanzelfsprekend zijn er bij het vinden van passende oplossingen ook andere partners in de keten nodig, met name de lokale teams, gemeenten, ambulante aanbieders en GI. De verblijfsaanbieders blijven de samenwerking met verwijzer en lokale (voor)veld continueren, zowel de frontoffice-medewerkers (tevens triagisten) als hulpverleners zijn hierin pro-actief. Ook evalueren we de samenwerking en scherpen deze waar nodig aan. De triagisten brengen eventueel trends of knelpunten in en rapporteren dit aan de programmamanager.
- We hanteren de richtlijn Samen Beslissen. Samen met de jeugdige en zijn/haar ouders, verwijzers, lokale team en andere ketenpartners zoeken we naar een passende oplossing. Verblijfsaanbieders mogen 'Nee' tegen een verblijfsvraag zeggen wanneer vanuit inhoudelijk perspectief een ambulante alternatief passender wordt geacht en hiertoe ook mogelijkheden worden gezien, tenzij het een gedwongen uithuisplaatsing betreft. Verblijfsaanbieders dragen wel te allen tijde mede-verantwoordelijkheid voor het vinden van de meest passende oplossing in het geval er 'Nee' wordt gezegd tegen een verblijfsvraag.
- Verblijfsaanbieders denken mee in het ontwikkelen en vinden van maatwerkoplossingen, maar de doorbraaktafel blijft naast de inzet van de triagisten bestaan voor vastlopende casuïstiek waarvoor de triagisten geen oplossing kunnen bieden omdat er bijvoorbeeld naast verblijf ook andere expertise nodig is. Mogelijk zijn triagisten al lid van de doorbraaktafel en anders kunnen zij waar nodig op verzoek aansluiten.
- Het kan voorkomen dat verblijf de beste aanvulling op een ambulante traject is, maar dat er geen (juiste) beschikbare plek is. In dat geval verwacht de regio dat de verblijfsaanbieders buiten de regio een passende plek vinden. Is ook dat niet mogelijk, dan mogen de verblijfsaanbieders wederom 'Nee' tegen een verblijfsvraag zeggen, maar blijven mede-verantwoordelijk voor het samen vinden van een oplossing die recht doet aan de urgentie en complexiteit van de zorgvraag. Ook verwachten we van de verblijfsaanbieders dat zij alles in het werk stellen om zorg te dragen voor voldoende verblijfsplekken, passend bij de vragen en opgaven en die zoveel mogelijk voldoen aan de uitgangspunten zoals in hoofdstuk 2 beschreven.
- De programmamanager volgt de aanmeldingen, evalueert de inzet en stelt waar nodig in overleg met de regio bij.
- De programmamanager haalt de endogene en exogene factoren op die de samenwerking of het resultaat belemmeren en bespreekt dit tijdig met de regio.

We voeren gezamenlijk regelmatig het gesprek over de beoogde resultaten waarvoor de verblijfsaanbieders zich inspannen:

→ Per 1/1/2025 is het aantal jeugdigen in verblijf ten minste met 3% gedaald

overeenkomstig de landelijke en regionale trend, uitgedrukt in etmalen, ten opzichte van het verblijf in 2019.

→ Per 1/1/2025 is nabijheid en samenwerking tussen verblijfsaanbieders en lokale teams verbeterd:

- Verblijfsaanbieders zijn bekend en goed bereikbaar voor vragen van consultants.
- Verblijfsaanbieders dragen bij aan passende (maatwerk)oplossingen.
- Verblijfsaanbieders zorgen voor verbinding met Yeph en de doorbraaktafel.

3.3.2. Ontwikkelopgave 2: Verantwoord en tijdig door- en uitstromen

Met deze opgave beogen we te bereiken dat geen enkele jeugdige langer dan nodig buiten de thuissituatie verblijft en dat we ons samen optimaal inspannen voor een zo succesvol mogelijke vervolgstap en het voorkomen van terugval. Voor jeugdigen bij wie het verblijf niet meer noodzakelijk is, is tijdig een goed vervolg gevonden, afgestemd met het lokale team. De inzet van de aanbieders én het voorveld moet erop gericht zijn dit resultaat te bereiken.

Om deze ontwikkelopgave te realiseren zetten de verblijfsaanbieders zich als volgt in:

- In de behandelplannen is het perspectief een onmisbaar onderdeel en wordt vanaf het moment dat de jongere instroomt in verblijf al toegewerkt naar dat perspectief, met als doel: verblijf zo kort mogelijk en zo lang als noodzakelijk. Verblijfsaanbieders anticiperen structureel en tijdig op het vinden van passende door- en uitstroommogelijkheden. Zodoende werken verblijfsaanbieders toe naar door- of uitstroom wanneer passend
- Ook bij deze ontwikkelopgave zijn vanzelfsprekend andere partners in de keten noodzakelijk, denk aan lokale teams, ambulante aanbieders, maar ook de regionale toegang Beschermd Wonen, woningbouw etc. Verblijfsaanbieders en regio zoeken actief benodigde samenwerking om tot passende uit- en doorstroom te komen.
- De programmamanager maakt (periodiek) middels een lijst met alle jeugdigen die moeten gaan uitstromen uit verblijf inzichtelijk hoeveel jeugdigen op welke soort vervolgplek wachten. Dit wordt besproken met de regio, die de opdracht heeft om meer passende vervolgplekken te vinden binnen de regio (waaronder middels borging Kamers met Aandacht en onderzoek naar andere initiatieven en aanbod voor de doelgroep jongeren / jongvolwassenen).
- Doordat de triagisten met elkaar in gesprek gaan over de wachtlijst (er wordt geen gezamenlijke wachtlijst gehanteerd) en deze informatie met elkaar delen worden dubbelingen in de wachtlijst beschikbaar en kan er eerder worden geanticipeerd op doorstroom.

We voeren gezamenlijk regelmatig het gesprek over de volgende beoogde resultaten:

- Verblijfsaanbieders hebben structureel inzicht in jeugdigen in verblijf voor wie een alternatief, zoals terugkeer naar huis of zelfstandigheid, passender is.
- Wanneer factoren dit resultaat belemmeren dan is dit (tijdig) besproken met de regio ZOU.

3.3.3. Ontwikkelopgave 3: Innovatieve verblijfszorg realiseren

Met deze opgave beogen we te bereiken dat jeugdigen voor wie een verblijfsvoorziening nodig is, bij voorkeur kunnen verblijven in een gezinsvorm, maar als de situatie daar om vraagt in een niet-gezinsvorm waarbij zoveel mogelijk de overeengekomen uitgangspunten zijn geïntegreerd, zie pagina 5. Dit zijn bijvoorbeeld kleinschalige woonvormen, in de wijk, met het gezin en/of netwerk nabij, doorlopend onderwijs, een doorgaande lijn tot aan zelfstandigheid, een veilig leefklimaat (onder andere door een verantwoorde samenstelling van de jeugdigen op groep) en zo min mogelijk wisselende professionals.

Om deze ontwikkelopgave te realiseren zetten de verblijfsaanbieders zich als volgt in:

- Verblijfsaanbieders en regio starten een gezamenlijke structurele wervings- en communicatieaanpak voor gezinshuisouders, pleegouders en informele ondersteuners. Het doel is om meer aanbod informele zorg, pleeggezinnen en gezinshuizen te realiseren in de regio. Om dit te bereiken willen we met elkaar nieuwe aspirant-gezinshuisouders, pleegouders en informele ondersteuners werven. We richten de werving op alle typen ouders (zowel informele zorg, pleeggezinnen en gezinshuizen) omdat zij verschillende doelgroepen bedienen en de ouders dan een keuze kunnen maken wat het beste bij hen past.
- Het ontbreekt aan voldoende passende huisvesting voor diverse zorgvormen. Hiervoor wordt door de regio een werkgroep Huisvesting gestart, met daarin participatie van belangrijke partners vanuit ruimtelijk expertise/wonen, sociaal domein, vergunningen en sociaal vastgoed-entrepreneurs. Verblijfsaanbieders (een afvaardiging) participeren in de deze werkgroep Huisvesting.
- Uit het kwalitatief onderzoek uitgevoerd in 2020 in regio ZOU is gebleken dat pleegouders onvoldoende ontzorgd worden door de aanbieders. Onder andere door de vele wisselingen in medewerkers, het gevoel onvoldoende serieus genomen te worden, bereikbaarheid en tekortschietende ondersteuning. De pleegzorgaanbieders werken daarom met een zorgteam (met onder andere cliënt, (pleeg)ouders, verwijzer, belangrijke ander), om al in een vroegtijdig stadium vast te stellen wat pleeggezinnen nodig hebben om het goed vol te houden. Verblijfsaanbieders nemen deel aan de projectgroep versterken netwerkvorming, opvang en ondersteuning pleegouders en

gezinshuisouders om ouders meer te steunen en voldoende te ontzorgen en implementeren de werkwijze in hun organisaties.

We voeren gezamenlijk regelmatig het gesprek over de volgende beoogde resultaten:

- Pleegouders en gezinshuisouders ervaren een steunend netwerk vanuit de betrokken aanbieder, het lokale team en eventuele andere partijen.
- Per 1/1/2025 wordt meer gebruik gemaakt van passende inzet van gezinsvormen

3.4. Randvoorwaarden voor slagen opdracht

Met de opdracht gaan we een vernieuwende en ambitieuze samenwerking aan. De verschillende ontwikkelopgaven vragen forse inspanningen van zowel de verblijfsaanbieders als de gemeenten en hun lokale veld. Die inspanning is randvoorwaardelijk voor het slagen van de opdracht en om binnen de afgesproken bekostiging, het zogenaamde vierkant, te blijven. Bovendien maakt regionaal verblijf deel uit van een breder en groter zorglandschap. Denk aan relaties met de essentiële functies, landelijk zeer specialistisch gecontracteerde hulp, de wet langdurige zorg, passend onderwijs etc. Ontwikkelingen daar kunnen weer invloed hebben op de verblijfsopdracht regionaal. En tot slot zijn er ook onvoorziene omstandigheden, zoals de invloed van de corona-pandemie op de behoefte aan en beschikbaarheid van zorg. Juist deze factoren, deels zelf te beïnvloeden en deels niet, maakt dat we de randvoorwaarden scherp moeten hebben. Dit geldt voor zowel de regio, opdrachtgever en aanbieders als opdrachtnemer.

Als opdrachtgever zijn we verantwoordelijk voor de volgende randvoorwaarden:

- Het continueren van de inzet op het proces binnen de jeugdregio om verblijf zoveel mogelijk te voorkomen; onder andere door het faciliteren van de samenwerking tussen de lokale teams, de verblijfsaanbieders en samenwerkingspartners, het aanjagen van maatwerkoplossingen en door bijvoorbeeld de inzet op preventie en informele zorg verder te versterken en bestendigen.
- De regiogemeenten zijn verantwoordelijk voor het zorgdragen van voldoende uitstroommogelijkheden, zoals begeleid wonen, inzet eerste en tweede lijn etc. De regio legt nadrukkelijk de verbinding met de Wmo, Participatiewet, huisvesting, Wlz etc.
- Het continueren van de inzet op het versterken van passende verblijfsvoorzieningen; onder andere door een aanjagende rol in de gezamenlijke en structurele wervings- en communicatieaanpak voor gezinshuisouders, pleegouders en informele steunouders/gezinnen met als doel meer werving en betere begeleiding.

- Het faciliteren van het proces in de regio om vanuit casuïstiek te leren. Hierbij gaat het zowel om leren op het vlak van samenwerking, denken vanuit maatwerkoplossingen, het goed betrekken van jeugdigen/ouders en ontwikkeling van expertise en zorg die belangrijk is om voor de jeugdigen in de regio beschikbaar te hebben.
- Het organiseren van een proces waarbij regionaal de leeropbrengst in beeld is en rode draden hieruit worden benut voor afstemming en verbetering met de 5 aanbieders, Yeph, ambulante aanbieders en waar mogelijk ook met bijvoorbeeld de GI.
- Het vormgeven van sturing waarbij de voortgang op de uitvoering van de ontwikkelopgaven en het budget (vierkant) intensief gevolgd wordt en waar nodig snel bijgestuurd kan worden. Dit vraagt overzicht en frequente afstemming met de 5 aanbieders.
- Het zorgen voor goede voortgangsrapportages richting het programmateam en het bestuurlijk overleg en zorgen voor tijdige besluitvorming.

Ook de verblijfsaanbieders en opdrachtnemer zijn verantwoordelijk voor de volgende randvoorwaarden om de opdracht, zowel inhoudelijk als financieel, te doen slagen:

- Het organiseren van een eenduidige administratie, afgestemd op de vereisten van de opdracht.
- Het organiseren van relevante monitoringsinformatie om op de ontwikkelopgaven (bij) te kunnen sturen en het leren in de praktijk te verstevigen.
- Het bestendigen van de onderlinge samenwerking, door heldere (proces)afspraken vast te leggen in een samenwerkingsovereenkomst.
- Het aanwijzen van een programmamanager en organiseren van mandaat zodat deze zeggenschap heeft over de (inhoudelijke) inzet die nodig is voor de realisatie van de opdracht.
- Tijdig signaleren en communiceren van obstakels die het slagen van de opdracht tegenhouden.